

Gender op school: mythe en realiteit.

VAN BEVINDINGEN UIT ONDERZOEK NAAR AANBEVELINGEN
EN TOOLS VOOR DE PRAKTIJK.

PROCRUSTES SLOTEVENT

BRUSSEL, 8 DECEMBER 2015

Jongens doen het minder goed op school dan meisjes. Maar de ene jongen is de andere niet! De onderzoekers van het Procrustesproject vertrokken vanuit de vaststelling dat jongens minder kans maken op een succesvolle onderwijsloopbaan dan meisjes. Ze gingen op zoek naar het waarom van dat verschil, maar keken ook verder: er is immers een groep van jongens die het erg goed doet op school en er zijn ook meisjes voor wie schoollopen niet evident is. Welke genderspecten spelen hierin een rol? Welke uitdagingen liggen klaar voor de leraar? Welke aanbevelingen voor de klaspraktijk zijn zinvol en haalbaar om alle jongens en meisjes een plek te geven op school?

Dit slotevent richt zich tot leraren, middenkader en directies van secundaire scholen, schoolondersteuners, lerarenopleiders en tot alle mensen met een hart voor onderwijs. We presenteren de resultaten van het onderzoek en maken nadien de koppeling naar de praktijk in de vorm van workshops. Tijdens deze sessies krijg je een uitdieping van het onderzoek gepresenteerd en maak je kennis met concrete tips en tools die je versterken in je eigen competenties. We stellen bovendien het boek "Gender en onderwijskwaliteit: meer dan een jongens-meisjeskwestie" voor, een uitgave van LannooCampus. Elke deelnemer krijgt het boek mee naar huis.

Het Procrustesproject is een onderzoeksproject van de KU Leuven, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel, gefinancierd door het IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie). Het project krijgt vorm onder leiding van Prof. Dr. Ferre Laevers, Prof. Dr. Mieke Van Houtte, Prof. Dr. Nadine Engels en Prof. Dr. Koen Lombaerts.

PROCRUSTES SLOTEVENT

BRUSSEL, 8 DECEMBER 2015

PROGRAMMA

08.30u - 09.00u:	Ontvangst met koffie
09.00u - 09.30u:	Intro door Prof. Dr. Ferre Laevers
9.30u - 11.00u:	Gender op school: wat leren we uit ons onderzoek?
11.15u - 12.30u:	Keuze workshop 1*
12.30u - 13.30u:	Broodjeslunch
13.30 - 14.45u:	Keuze workshop 2
14.45u - 15.30u:	Plenaire afsluiting met boekvoorstelling
15.30u - einde:	Feestelijke afsluiter en receptie

* Bij inschrijving kan je 3 workshops selecteren, waarbij je één workshop aanduidt die het minst je voorkeur geniet.

WORKSHOPS

WORKSHOP 1

Een genderbewuste school: hoe begin je eraan?

Vele scholen stappen (on)bewust mee in een traditionele visie op gender en seksualiteit in lijn met de dominante visie in onze samenleving (= *heteronormativiteit*). Zulke **heteronormativiteitsculturen** hebben een belangrijke invloed op de schoolervaringen en het welbevinden van de leerlingen en zijn dus niet onschuldig.

In deze workshop gaan we dieper in op hoe deze processen op school spelen. We focussen hierbij niet alleen op seksuele minderheden, maar nemen alle leerlingen onder de loep. We bespreken onder andere de impact van deze processen op het welbevinden van jongeren en het contact met de leerkracht.

Tevens scherpen we onze praktische kennis bij: hoe kan je *heteronormativiteit* op je eigen school herkennen in het beleid, de klaspraktijk, de cursusmaterialen, etc? En hoe kan je hier iets aan veranderen?

Deze workshop wordt gegeven door Wendelien Vantieghem (vakgroep Sociologie, Universiteit Gent) in samenwerking met Steven De Baerdemaeker (Çavaria), coach in gendersensitiviteitstrainingen.

WORKSHOP 2

Ontwar perceptie en realiteit: word meester-observator!

Uit onderzoek blijkt dat leerkrachten soms onbewust discrimineren tussen jongens en meisjes. Onze eigen praktijk in detail bestuderen is een eerste stap in het voorkomen en verminderen van deze onbewuste discriminatie.

In deze workshop gaan we met filmfragmenten van lessituaties aan de slag. Met een observatie-instrument leren we op een 'objectievere' manier het gedrag van leerlingen in kaart te brengen. Leerkrachten zijn getrainde observatoren en dit instrument kan hun observaties verscherpen. Wat je hier leert, helpt je om in de praktijk eenzijdige of foute percepties over leerlingen (bv. als gevolg van onbewuste genderstereotiepe verwachtingen) aan de oppervlakte te brengen en weg te werken.

Deze workshop wordt gegeven door Els Consuegra (Vakgroep Educatiewetenschappen, Vrije Universiteit Brussel).

WORKSHOP 3

Privilege walk in het onderwijs. Over verschillende discriminatiegronden en hulpbronnen.

De privilege walk is een interactieve spelmethodiek waarbij deelnemers bij aanvang gelijk starten en vervolgens stappen vooruit of achteruit dienen te zetten naargelang hun positie in de samenleving (op basis van onder meer gender, socio-economische status, beperkingen, taligheid en etniciteit).

Zo leren we in deze workshop hoe je macht en privileges kan herkennen en hoe deze de onderwijsloopbaan van leerlingen beïnvloeden ook al zijn we ons daar - als onderwijsprofessionals - niet altijd van bewust. We willen enerzijds de obstakels en anderzijds de hulpbronnen in het onderwijsproces duidelijk identificeren. Met deze workshop beogen we vanuit interactie de blik op gender van de deelnemers te verfijnen, maar ook de impact van discriminatie op personen en groepen bloot te leggen.

Deze workshop wordt gegeven door Ellen Huyge (Vakgroep Sociologie, Universiteit Gent).

WORKSHOP 4

Naar een andere lespraktijk via aandacht voor de identiteitsontwikkeling van jongeren.

Jongeren in het secundair onderwijs maken een bijzondere fase door in hun leven: hun identiteit krijgt vorm. Het al dan niet vlot verlopen van dit proces heeft invloed op het schools functioneren en presteren van leerlingen, zoals blijkt uit het Procrustesonderzoek. Ook gender blijkt hier relevant: genderstereotypen kunnen leerlingen ervan weerhouden om te experimenteren met activiteiten en gedrag, wat het proces van identiteitsontwikkeling belemmert.

In deze workshop belichten we hoe je als leerkracht (ongeacht het vak dat je geeft) het proces van identiteitsontwikkeling kan beïnvloeden. We gaan dieper in op het omgaan met explorerend gedrag van leerlingen, het stimuleren van zelfvertrouwen en zelfreflectie bij leerlingen, het opbouwen van betekenisvolle relaties met leerlingen... Je keert met vernieuwde ideeën en inzichten terug naar jouw klaspraktijk.

Deze workshop wordt gegeven door Marian De Groof en Lies Huysmans (Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs, KU Leuven).

WORKSHOP 5

In stijl met een ondersteunende leerkrachtstijl.

Hoe je als leerkracht voor de klas staat blijkt belangrijk voor een hoge betrokkenheid bij leerlingen en voor goede prestaties van leerlingen. Binnen het Procrustesproject onderzochten we verschillende leerkrachtstijldimensies en vonden we dat jongens en meisjes hun leerkrachten anders ervaren. We merkten ook op dat mannelijke en vrouwelijke leerkrachten vinden dat ze verschillende leerkrachtstijldimensies hanteren. In deze workshop krijg je eerst zicht op deze resultaten en de nodige nuanceringen erbij. Daarna gaan we aan de slag om de verschillende leerkrachtstijldimensies te herkennen in voorbeelden van klassituaties. We denken ook samen na hoe we zelf deze dimensies aanwenden in onze praktijk, hoe verschillende leerlingen hierop reageren en voor welke aspecten we bijkomend aandacht kunnen hebben.

Deze workshop wordt gegeven door Sofie Lietaert (Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs, KU Leuven).

WORKSHOP 6

En, hoe heb je vandaag geleerd?

Jongens blijken in mindere mate dan meisjes zelf hun leerproces te reguleren. Onderzoek toont aan dat zelfregulerende vaardigheden van groot belang zijn voor een succesvolle schoolloopbaan. De rol van de leerkracht in de ontwikkeling van zelfsturende strategieën is essentieel. Om leerlingen goed te ondersteunen in het ontwikkelen van deze zelfregulerende vaardigheden, is het belangrijk dat je inzicht hebt in de verschillende aspecten van zelfregulerend leren en dat je kan opmerken in welke mate deze aanwezig zijn in het gedrag van de leerlingen.

Vanuit een eigen leerervaring maak je als deelnemer kennis met het zelfregulerend leerproces. Verder leer je herkennen welke elementen uit de klaspraktijk en -omgeving bevorderend kunnen zijn voor het faciliteren en stimuleren van zelfregulerend leren. De ervaringen die je opdoet binnen deze workshop vormen de ideale basis om het zelfregulerend vermogen van jouw leerlingen te verhogen.

Deze workshop wordt gegeven door Ankelien Kindekens en Valérie Thomas (Vakgroep Educatiewetenschappen, Vrije Universiteit Brussel)

WORKSHOP 7

Leerkrachtiger worden met een Procrustes coachingstraject.

Hoe werken aan gender en onderwijskwaliteit? Het zijn maatschappelijk twee hot topics. Vanuit Procrustes gingen we met een aantal scholen op stap om onderwijskwaliteit in de klas en op school te optimaliseren, vanuit de focus op gender. Wat we uit dit proces leerden is samengebracht in de Procrustestoolbox: een verzameling van checklists, observatieschalen, praktijkoefeningen, reflectieopdrachten, teksten, ...

In deze workshop getuigen leraren over hun Procrustes schooltraject en maak je kennis met onder meer LOOQIN JOPSI het 'Digitaal JongerenProcesgerichtScreeningsInstrument'. Tevens stellen de coaches hun schoolaanbod voor. Dit nascholingsstraject wordt aangeboden vanaf januari 2016 door het CNO Antwerpen, het SDL Gent en het CEGO Leuven.

Deze workshop wordt gegeven door Ludwig Jossa (Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs, KU Leuven), leraren uit het coachingstraject, Saskia Vandeputte en Koen Mattheeuws (Steunpunt Diversiteit en Leren, Universiteit Gent) en Els Pauwels (Centrum Nascholing Onderwijs, Universiteit Antwerpen).

PRAKTISCHE INFO

PROCRUSTES SLOTEVENT

BRUSSEL, 8 DECEMBER 2015

De studiedag zal doorgaan van 9u tot 15u30.

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel.

Het Consciencegebouw ligt op wandelafstand van het NMBS-station 'Brussel-Noord'.
Wij raden ten sterkste aan om met het openbaar vervoer te komen.

INSCHRIJVEN

Inschrijven kan via deze link: <http://goo.gl/forms/dsxduzxPCQ>
Prijs : 35 euro (*Boek inbegrepen in de deelnameprijs*)

www.procrustes.be
contact: nathalie.michalek@ppw.kuleuven.be

08
12
15

Gender op school: mythe en realiteit.

VAN BEVINDINGEN UIT ONDERZOEK NAAR AANBEVELINGEN
EN TOOLS VOOR DE PRAKTIJK.